

แนวทางการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริตและมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส
และป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยง

๒. ประเมินความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ ตามตารางคะแนน โดยกำหนดระดับที่เหมาะสมกับประเด็นความเสี่ยงนั้น ๆ ๕ ระดับ เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงและความสำคัญโดยพิจารณาจาก

๒.๑ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

๒.๒ ผลกระทบของความเสี่ยง หากเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายใน
ระดับใด

ตารางที่ ๑: เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

ตารางที่ ๒: เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. วิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ซึ่งจะบ่งบอกถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับดังนี้

ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๔ คะแนน

ตารางที่ ๔: การแบ่งระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน/หลายหน่วยงานภายในองค์กร/มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก/คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสมัย อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ จากประชาชนที่มาติดต่อขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พรบ.สิ่งปลูกสร้างในขั้นตอนขอใบอนุญาตก่อสร้าง เป็นต้น	๓	๓	๙ ความ เสี่ยง ระดับสูง	๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขึ้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒.ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ประชาชนรับทราบ	สำนักปลัด กองช่าง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสมัย อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับ ความ เสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ ในขั้นตอนการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ และเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒.การรับของขวัญจากผู้มาติดต่อเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากการให้บริการ เช่น การรับเงินค่าอำนวยความสะดวก เพื่อการให้บริการที่สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ในขั้นตอนการชำระภาษีต่างๆ การขอรับเบี้ยยังชีพ การขอรับเบี้ยพิการ เป็นต้น	๓	๓	๙ ความ เสี่ยง ระดับสูง	๑.จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน ๒.เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ ๓.ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔.เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕.หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของกำนัล โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมายและนโยบายของรัฐ ๖.ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ประชาชนรับทราบ	ทุกส่วนงาน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสมัย อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็น ความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓.	การจัดซื้อจัด จ้าง	๑.การเรียกรับผลประโยชน์ในขั้นตอนการ กำหนด TOR เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนด คุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการ ผู้มีส่วน ได้ ส่วนเสีย ๒.มีการรับสินบน / เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/ สินน้ำใจ/ การเลี้ยงรับรอง ในขั้นตอนการ จัดซื้อ จัดจ้าง หรือการเลือกคู่ค้าคู่สัญญา ซึ่งนำไปสู่การ เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าคู่สัญญา	๔	๔	๑๖ ความเสี่ยง ระดับสูง มาก	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการ จัดซื้อจัดจ้าง ๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการ สอบทาน และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการ จัดซื้อจัดจ้าง ๓.รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหาร ๔.มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่านสาย งานตามลำดับ และมีการกำหนดอำนาจ อนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม	กองคลัง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสมัย อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔.	การบริหารงานบุคคล	๑.การเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ในขั้นตอนการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง ๒.การรับสินบนจากผู้สมัครเข้าทำงานในขั้นตอนงานสรรหาบุคคล	๓	๓	๘ ความเสี่ยงระดับสูง	มาตรการบริหารงานบุคคล ๑. จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน และ หลักการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งให้ชัดเจนและแจ้งเวียนให้ทุกคนทราบ ๒. กำหนดหลักเกณฑ์การสรรหา คัดเลือก บุคคล ให้ละเอียด และชัดเจน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ผู้เข้ารับการสมัครหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบ สำหรับการแจ้งเบาะแส	สำนักปลัด